

Muitalus sámiid birra

Projektbeskrivelse

af Eva la Cour

Muitalus sámiid birra er titlen på en bog fra 1910 - den første bog skrevet på samisk af samens Johan Turi. En del af æren for bogens tilblivelse kan dog tilskrives den danske kvindelige maler Emile Demant Hatt (1888-1958). I min kommende udstilling på Astrid Noacks Atelier, er det netop samarbejdet mellem maleren Emilie Demant Hatt og ulvejægeren Johan Turi, der er afsæt for et essayistisk montageværk og eksperiment ud i kollaborative redigeringsprocesser som kunstnerisk metode.

Udstillingens elementer:

Konkret kommer udstillingen til at bestå af tre dele. 1) Dels en fremvisning af tegninger tegnet af Johan Turi, der gennem visuel sammenstilling med forskellige både historiske og kontemporære eksempler på kortlægning af rumlig organisering, understreger Turis koncept og forståelse af tid, kulturhistorie, kontinuitet og identitet. Arbejdet med denne fremvisning består i at designe og producere et displaysystem som forholder sig rumligt specifikt til Astrid Noacks Atelier. 2) Dels en skulptur i form af et to meter højt skilt i glas, der er kollapsede så det ligger hen af gulvet (se billedbilag). Skiltet henviser til området ved Astrid Noacks Atelier, fra før gentrificeringen af området for alvor tog fat. 3) Endelig består udstillingen af et videoessay, som skal vises på en LED- pylon (en art videoskærm). Både skiltet og LED-pylonen er skulpturelle elementer der understreger undersøgelsen af displayfunktionen som et gennemgående greb i udstillingen, til overvejelse af formidling som æstetisk og samfundsrettet billedpraksis.

Mere om videoessayet:

Værket dykker ned i Emilie Demant Hatt's position som perifær kvindelig kunstner og dragning mod nord i kontekst af nordisk kolonialismes historiske rum, hvor hendes møde med det samiske folk pirrede en interesse for etnografi. Det manifesterede sig i hendes billedpraksis, men også ved hendes rolle i tilblivelsen af *Muitalus sámiid birra*. Demant Hatt var således drevet af en kunstnerisk søgen efter unikke emotionelle og visuelle erfaringer, men også bevidst om effekten af billedets magt og det skrevne ord som virkemiddel til anerkendelse. Dette er mit afsæt til at belyse, hvordan den ene perifære position behandler den anden - kvindelig kunstner og oprindeligt folk – og hænger sammen med måden hvorpå videoen redigeres i sammenspil med inviterede aktører og publikum (mere herom nedenfor).

To arrangementer med live-redigering og forfatterforedrag:

I min udstillingspraksis interesserer jeg mig i stigende grad for udstillingen som et udgangspunkt for fortsat undersøgelse, og således for publikum som en kritisk ressource. Mine udstillinger er ikke 'slut-punkter' men snarere nedslag i fortløbende undersøgelser. Udstillingen på Astrid Noacks atelier vil derfor åbne med et arrangement hvor jeg har inviteret forfatteren Dorte Smedegaard og historikeren Helle Askgård til at fortælle om Emilie Demant Hatt. Parallelt med deres fortælling (og publikums spørgsmål til forfatterne) live-redigerer jeg en videomontage i samarbejde med Mia Edelgart og Joen Vedel – som jeg har et fortløbende samarbejde med omkring live-redigering. Det audio-visuelle materiale vil være baseret på videomateriale fra henholdsvis Nordiska Museets arkiv i Stockholm og rejser i

Nordsverige. Man kan sige at arrangementet på én gang er en præsentations- og produktionssituation. Det live-redigerede videoessay kan efterfølgende ses på LED-pylonen. Senere i udstillingsperioden vil endnu en live-redigeret videomontage blive produceret, hvor jeg selv er den primære fortæller. Det kommer til at handle om positionen som kunstner og kvinde i relation til mine feltarbejder på Svalbard, og om min interesse for eksperimentel etnografisk metode i kontekst af mit kunstneriske PhD projekt på Valand Art Academy i Göteborg. Det er et projekt der (udover også at tage afsæt i feltarbejde i Arktis) netop søger perspektiver på hvordan billedkunstnerisk praksis kan muliggøre et skift i fokus fra repræsentation til mediering, og herunder forholdet mellem afsenderposition (authorship) og ejerskab (ownership). Udstillingen på ANA, med Demant Hatt som afsæt, er i den forstand et nedslag i en fortløbende praksisbaseret spekulation, der overvejer kunstnerrollen og æstetiske konsekvenser ved sådan et fokus skift.